

PROTOKOL HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

POSUDEK OPONENTA

JMÉNO STUDENTA: Pavel Kavec

NÁZEV PRÁCE: Komparace sociálních utopií v dílech Platóna a Thomase Mora

HODNOTIL: Ľubomír Lupták

1. CÍL PRÁCE (jaký byl a do jaké míry byl naplněn)

Autor si ve své práci vytyčil cíl „provést krátké seznámení s osobnostmi Platóna a Thomase Mora, přiblížit čtenáři pohnutou dobu, ve které žili a na kterou reagovali ve svých dílech, poté provést deskripci jejich sociálních utopií a následnou diachronní komparaci provedenou s přihlédnutím k liberálnímu (neoliberálnímu) paradigmatu“ (v závěru pak už hovoří o paradigmatu libertariánském: zdá se, že dané pojmy používá jako synonyma). Na s. 54 (!) si autor také stanovuje pomocní výzkumnou otázku „Chtějí nastolit mnou vybraní autoři ve společnosti naprostou rovnost a to nejenom majetkovou, ale i rovnost ve státních povinnostech a dělbě práce?“ Formulace cíle je poněkud obšírná a mám pochybnosti o tom, zda je možno „seznámení“ a „přiblížení“ chápat jako akceptovatelný cíl bakalářské práce. Akceptovatelná část vymezeného cíle (diachronní komparace utopických vizí) je fragmentovaná, odtržená od kontextu, povrchní a nesystematická. Naplnění cíle tedy možno konstatovat jen v případě, že komise uzná za vhodné, aby bakalářská práce směřovala k tvorbě nepoučeného historizujícího povídání na základě výpisků z nepříliš bohaté literatury.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita vlastní práce, vhodnost příloh)

Zpracovávané téma možno označit za extrémně náročné na zdroje, konceptuální aparát a analytickou disciplínu: popravdě je to téma, které mi připadá jako daleko přesahující možnosti kteréhokoli bakalářského studenta na KAP FF ZČU. Smysluplné zpracování tématu z hlediska politické filosofie žádalo přečtení kompletního Platónova a Morova díla, navázání na mimořádně rozsáhlou tradici jejich interpretací v oblasti politické filosofie, volbu vhodného analytického rámce a hlubokou znalost jejich historických kontextů. Rezervy se ukazují už v úvodní teoretické pasáži, kde autor shrnuje jen pár nahodile působících sekundárních titulů, vynechávající přitom klíčové diskuse, které ve vztahu ke konceptu utopie proběhly. Autorovy úvahy založené na čtení skromné sekundární literatury jsou tak zbytečně banální, což ještě umocňuje skutečnost, že s prezentovanými koncepty systematicky nepracuje, nerozvíjí je a neaplikuje na prezentovaný materiál. Snaha autora o „přiblížení doby“, tedy o pro systematickou komparaci nevyhnutelné zasazení analyzovaných děl do kontextu, je informovaná podobně nedostatečně. Kontext autor představuje na základě nedostatečného množství titulů (mezi nimi i populárně naučné dílo Vojtecha Zamarovského „Filosofie pro techniky“, které by se spíše hodilo jako podklad pro středoškolský referát, ne pro odbornou práci). Jeho bibliografie dokonce neobsahuje ani zlomek z klíčových českých publikací Olivu, Buriana a dalších, nemluvě o publikacích zahraničních. Autorova prezentace historického kontextu je nestrukturovaná, povrchní a jen povrchně vztažená k Platonovu dílu, navzdory tomu, že sám přiznává, že utopii je třeba chápat jako vymezení se jejího autora vůči problémům jeho praktického světa. Autor navíc nepochopitelně pracuje jen se dvěma Platonovými díly (Zákony a Ústava), nijak je nezasazuje do řeckého politického myšlení a zdá se, že je

neposkrvněn dvěma tisíciletími interpretace Platóna. Nevyužívá ani žádnou literaturu z oblasti politické filosofie, která se věnuje explicitně analýze vybraných Platonových děl, nepracuje s Popperem, Voegelinem ani Straussem.

Podobnými nedostatky trpí i část věnovaná Thomasu Morovi: autor pracuje s jediným jeho do češtiny přeloženým textem (Utopie), navzdory tomu, že je prakticky celé jeho bohaté dílo volně dostupné, v bibliografii nenajdeme ani klíčovou interpretaci Utopie od Quentina Skinnera, autor nepracuje s relevantními sekundárními tituly k renesanční Anglii, nezasazuje Mora do kontextu renesančního politického myšlení, a vystačí si s představením Morovy doby na základě pár českých titulů (zahrnujících bakalářská skripta, dvě krátké eseje, populárně naučné dílo od Johnsona a jednu Morovu biografii).

Komparativní část je nepochopitelně stylizována jako srovnávání Platóna a Mora s autorovou četbou Misese a Hayeka a „obohacena“ o podivná tvrzení prezentované z pozice věřícího, jako dogmata bez jakéhokoliv analytického odstupů a jakéhokoliv ucelené argumentace (např. „Absolutní rovnost jako taková je nemožná. Mohou za to naše genetické předpoklady“). Závěr je triviální a povrchní, bez pevnějšího vztahu k jádru práce a odráží absenci systematické analýzy a chabou zdrojovou základnu.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, kvalita citací a používané literatury, grafická úprava)

Formální stránka práce je v pořádku. Autorův jazyk je dobře čitelný, počet překlepů a hrubek je na přijatelné úrovni (systematicky se však vyskytuje podivné skloňování: „Morovo utopická vize“, „Morovo vizi“, „Morovo otec“ atd.), formulační a stylistické problémy také. Literatura je nedostačující, autor si evidentně nedal žádnou práci se zpracováním bibliografické rešerše a pracuje jen s náhodně posbíranými zdroji. Práce autora s prameny je neuspořádaná a intuitivní. Grafická úprava je přehledná.

4. STRUČNÝ CELKOVÝ KOMENTÁŘ (silné a slabé stránky práce, zdůvodnění hodnocení)

Autor si sice zvolil téma, které je podstatně náročnější než témata běžná u bakalářských prací, to však neospravedlňuje absenci systematické kontextuální analýzy vybraných utopických vizí, chabé sekundární zdroje a ještě skromnější pramennou základnu.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY URČENÉ K ROZPRAVĚ PŘI OBHAJOBĚ

1. Vysvětlíte základní rozdíly mezi Popperovou a Straussovou interpretací Platonovy Ústavy.
2. Jaký je smysl srovnávání Misese a Hayeka s Platónem a Morem?
3. Jaký vidí autor rozdíl mezi liberálním, neoliberálním a libertariánským paradigmatem?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Práce je v stávající podobě neobhajitelná. Nicméně jestli autor přesvědčivým způsobem zodpoví předcházející otázky, demonstruje, že alespoň do nějaké míry překonal problém neznalosti základní literatury k interpretaci vybraných děl, a komise sezná, že je možné uznat bakalářskou práci na toto téma v této podobě, navrhuji hodnotit známkou „dobře“.

Datum: 18. 5. 2013

Podpis: